

Impacte sobre les consultes de gastroenterologia infantil del programa de diagnòstic i maneig del dolor abdominal recurrent (DARE) a l'atenció primària

Lleida, 10 i 11 Juny de 2022

Pere Plaja¹, Núria Roig¹, Rubén Nieto², Pili Villalobos¹, Beatriz Sora³, Carme Sitjar⁴.

¹Fundació Salut Empordà

²Estudis de Ciències de la Salut, Universitat Oberta de Catalunya

³Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació, Universitat Oberta de Catalunya

⁴ Institut Català de la Salut

Introducció

- El dolor abdominal recurrent (DAR) és un motiu de consulta molt freqüent a l'atenció primària
- un 90-95% dels casos són de causa funcional (*Reust et al., 2018*)
- s'estima que un 30-40% dels pacients podrien millorar només amb la intervenció psicoeducativa i el seguiment del pediatre (*Schlarb et al., 2011*).

Programa DAREmpordà

DAREmpordà

Dolor abdominal recurrent
Projecte col·laboració Fundació Salut Empordà-UOC

Inici

Qui
som?

Què és
DAR? ▾

Comparteix
▾

Contacta

Pels més
joves

Notícies

Professionals de
la salut

Si heu arribat aquí és perquè teniu un fill o filla amb **molèsties o dolor abdominal des de fa molt temps** i no sabeu per què.

És probable que el pediatre o el gastroenteròleg infantil us hagi facilitat l'accés a DAREmpordà, o que algú amb el mateix problema us l'hagi recomanat.

Llegir més

Fundació
Salut Empordà

Institut Català
de la Salut

IAS

Institut
d'Assistència
Sanitària

Unió Europea
Fons Europeu
de Desenvolupament Regional

10/2022

Programa DAREmpordà

- Contingut no restringit
- Català/castellà/anglès
- Recurs psicoeducatiu per a pacients/famílies
- Protocol diagnòstic i recursos per a pediatres AP
  - Anamnesi i EF dirigides
  - P.complementàries
  - Criteris intervenció psicoterapèutica
  - Criteris derivació GastroPED

Objectius

El programa DAREmpordà:

- millorarà la capacitat del pediatre d'AP en el diagnòstic i maneig del DAR
- reduirà les derivacions a la consulta de gastroenterologia infantil per DAR

Metodologia

Durant el 2018 es crea el programa i el setembre es presenta als pediatres d'AP de l'àrea de referència de l'hospital de Figueres.

S'analitza de forma retrospectiva les derivacions de pacients de 4 a 15 anys amb DAR a la consulta de gastroenterologia infantil de l'hospital en 2 períodes:

07/07/2017 al 31/06/2018

**PROCÉS DE CREACIÓ
I PRESENTACIÓ
DAREmpordà**

01/01/2019 al 31/12/2019

Metodologia

De cada període es recullen totes les primeres visites de pacients de 4-15 anys amb els codis (CIM-9):

- Dispèpsia (536.8)
- Dolor abdominal de qualsevol localització (789.XX)
- Migranya (564.1)
- Síndrome d'intestí irritable (564.1)

i que compleixen criteris de DAR (Roma IV)

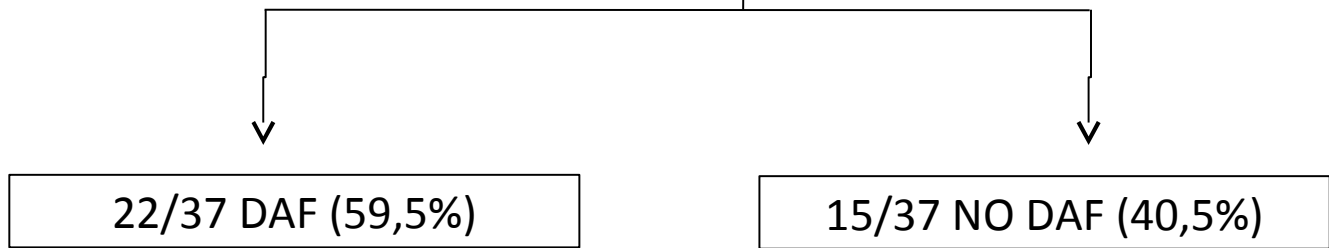
CCEXT GastroPED

296 pacients atesos
133 primeres visites (24%)
421 visites successives

42 primeres visites per DAF (31,6%)

13 nens/ 29 nenes
Mitjana edat: 9,3 anys (DE 2,71)

5 pacients estudi no finalitzat

11 DAF no especificat
5 dispèpsia funcional
3 SII
2 dispèpsia funcional +SII
3 migranya abdominal

7 dispèpsia R a omeprazol
3 intolerància a sucres
2 intolerància al gluten no celíaca
2 altres

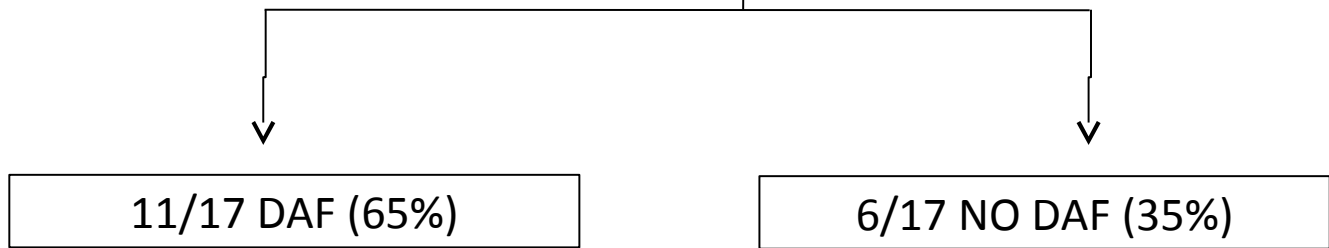
CCEXT GastroPED

223 pacients atesos
105 primeres visites (23%)
354 visites successives

21 primeres visites
per DAR (20%)

12 nens/ 9 nenes
Mitjana edat:10 anys (DE 3,17)

4 pacients
estudi no finalitzat

3 DAF no especificat
2 dispèpsia funcional
3 SII
2 migranya abdominal
1 dispèpsia funcional +SII
1 sdme vòmits cíclics

3 dispèpsia R a omeprazol
1 intolerància a sucres
2 altres

Resultats

	2017-2018	2019	
Total visites ateses	554	459	
Primeres visites (derivacions)	133	105	
Derivacions per DAR	42 (31,6%)	21 (20%)	p=0,044*
Casos DAR perduts	5	4	
DAF	22/128 (17,2%)	11/102 (11,8%)	p=0,250*
DAF/DAR	22/37 (59,5%)	11/18 (66,7%)	

*Chi-cuadrat de Pearson

Conclusions

- En la nostra població, el programa DAREmpordà ha contribuït a reduir significativament les derivacions per DAR des d'atenció primària a les consultes de Gastroenterologia infantil.
- En conseqüència també s'ha reduït el nombre de pacients diagnosticats de dolor abdominal funcional (DAF), tot i que no de manera significativa.
- En ambdós períodes, en més de la meitat dels pacients derivats per DAR es descarta organicitat i són orientats com a dolor abdominal funcional (DAF)

Conclusions

Creiem que el programa DAREmpordà és una guia diagnòstica i una eina educativa en la que el pediatre d'atenció primària pot recolzar-se davant un pacient amb dolor abdominal recurrent.